

CYFARFOD	Y CYNGOR
DYDDIAD	6ED O RAGFYR, 2012
PWNC	CYFLOGAU AELODAU
AWDUR	Geraint George, Pennaeth Strategol a Gwella

1. Penderfynodd y Cyngor yn ei gyfarfod ar y 17eg o Fai, 2012 i ddyrannu 16 o'r 18 uwch - gyflog sy'n bosib eu dyrannu i aelodau. Dyranwyd yr uwch-gyflogau fel a ganlyn – Arweinydd y Cyngor a hyd at 9 aelod o'r Cabinet (gan gynnwys unrhyw Ddirprwy Arweinydd), Cadeiryddion y 3 Pwyllgor Craffu, y Pwyllgor Archwilio, Pwyllgor Cynllunio a Phwyllgor Trwyddedu.
2. Penderfynwyd peidio dyrannu'r 2 uwch gyflog oedd yn weddill, gan adolygu'r sefyllfa yn ystod y flwyddyn pan fyddai'r newidiadau i'r Cyfansoddiad, a'r llwyth gwaith a ddaw yn eu sgil yn dod yn gliriach.
3. I atgoffa'r aelodau, mae pum dosbarth o aelodau sy'n gymwys i dderbyn uwch gyflog, sef: Arweinydd y Cyngor, Dirprwy Arweinydd y Cyngor, Aelod o'r Cabinet, Cadeirydd Pwyllgor ac Arweinydd Grwp Gwleidyddol. Noder y dyrennir yr uwch gyflogau i swyddi penodol. Dim ond hawl i un uwch gyflog sydd gan unigolyn.
4. Mae adroddiad blynyddol (drafft) Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol – Rhagfyr 2012 yn nodi fod "*rhaid i gyngor roi Uwch Gyflog i Arweinydd y Grŵp gwrthblaid mwyaf... cyn belled â bod y Grŵp yn bodloni gofyniad y Panel o fod â dim llai na deg y cant (10%) o holl aelodau'r cyngor*" (para 3.10). Disgwylir yr adroddiad terfynol ddiwedd Rhagfyr 2012.
5. Mae 16 Aelod gan y Grwp gwrthblaid mwyaf yng Ngwynedd, sef y Grwp Annibynnol, sy'n uwch na 10% o holl aelodau'r Cyngor. Bydd yn ofynol neilltuo un o'r Uwch-gyflogau sy'n weddill i Arweinydd y Grwp gwrthblaid mwyaf.
6. O dderbyn hyn, mae un uwch gyflog yn weddill. Gan gofio'r pum dosbarth o aelodau sy'n gymwys (nodir ym mhara 3 uchod), ystyriwyd Cadeiryddiaethau y pwyllgorau oedd yn weddill. Aseswyd nifer o wahanol ffactorau, gan gynnwys gofynion y rôl, pwysigrwydd y rôl i gyd-aelodau a rôl arweiniol a datblygol y pwyllgor.
7. Y pwyllgorau eraill na thelir uwch gyflog i'r Cadeirydd ar hyn o bryd yw
 - Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaid
 - Pwyllgor Iaith
 - Pwyllgor Apelau Cyflogaeth
 - Pwyllgor Pensiynau
 - Pwyllgorau Ardal

8. Wrth ddod i benderfyniad, rhaid i'r Cyngor bwysu a mesur yr ystyriaethau a ganlyn:
 - Pwysau gwaith
 - Pwysigrwydd y rôl i gyd-aelodau
 - Rôl arweiniol a datblygol y pwyllgor

9. O ran pwysau gwaith, mae'n anodd cymharu wrth ystyried nifer y cyfarfodydd yn unig gan bod llawer o'r pwysau yn codi yn sgil y galw ar gadeirydd rhwng cyfarfodydd. Fodd bynnag, mae'n ymddangos mae'r ddau sydd â'r galw mwyaf arnynt yn nhermau amser yw'r Pwyllgor Apellau Cyflogaeth a'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd.

10. Wrth bwysu a mesur yr ystyriaethau eraill, mae'n ymddangos bod rôl y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd yn fwy arwyddocaol o ran ei bwysigrwydd i gyd-aelodau a'r rôl arweiniol/ datblygol, yn enwedig o gofio newydd-deb y drefn wleidyddol newydd a phwysigrwydd rôl y Cadeirydd yn hynny o beth.

11. **Argymhelliad:**

Ar sail y dystiolaeth uchod, argymhellir bod y Cyngor yn dyranu'r ddau uwch gyflog sydd yn weddill i Arweinydd yr Wrthblaid fwyaf ac i Gadeirydd y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd am weddill blwyddyn bresennol y Cyngor, gan adolygu'r sefyllfa ymhellach o fis Mai ymlaen. Yn amlwg, dylai'r uwch gyflog fod yn daladwy o'r dyddiad pan yr ysgwyddwyd y cyfrifoldebau dan sylw.